A.⁰ 1853. N.⁰ 204.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Woensdag den 23 November.

BUITENLAND.

PARIJS den 20 november.

Het overlijden van donna *Maria da Gloria*, koningin van Portugal, met wie de Prinsen en Prinsessen uit het Huis van Braganza in Portugal zijn uitgestorven, daar de tot het Regentschap geroepen Vorst en de minderjarige Koning Coburgen zijn, doet de vraag rijzen wat de vertegenwoordiger van den jongeren tak, die korten tijd Koning was onder den naam van dom *Miguel*, in deze omstandigheden zal doen. Men weet dat hij zich te Rome bevindt, waar hij eene Duitsche Prinses heeft gehuwd; men weet verder dat dom *Miguel* zoowel bij zijn huwelijk als bij de geboorte zijner twee kinderen bekendmakingen heeft doen opstellen, waaruit duidelijk blijkt dat hij zich nog altijd als den wettigen Koning van Portugal beschouwt. Doch nu blijft de vraag, of die Vorst, bij gelegenheid van het overlijden zijner nicht donna *Maria*, eene poging zal doen om de kroon zijner voorvaderen te herwinnen. Men acht zulks niet onmogelijk, te meer daar dom *Miguel* in de Algarven nog steeds aanhangers heeft en ook bijval zou vinden bij de liberale oppositie, welke zich zeer spoedig laat medeslepen in dit ongelukkige kleine Koningrijk, dat zoo zeer in grootheid is verminderd sedert het verdrag van Methuen, waardoor het als het ware eene Engelsche provincie is geworden. Bij de onzekerheid of dom *Miguel* eene poging zal wagen kan men de zekerheid voegen dat die poging, zoo hij die waagt, schipbreuk zal lijden, ten zij don *Carlos* of zijn zoon in Spanje regeerde en Engeland zich niet met de zaak bemoeide. Maar de constitutionnele Spaansche Monarchie zal zich in haar eigen belang tegen de herstelling van dom *Miguel* te Lissabon verzetten, en Engeland, men behoeft daaraan niet te twijfelen, zou zijnen invloed en zijne schepen ter beschikking stellen van den Coburgschen Regent, al ware het alleen omdat deze zich meer ondergeschikt aan Engeland zal betoonen dan dom *Miguel* zulks zou wezen.

— Men wil dat de Regering besloten heeft de invoerregten ~~op het buitenlandsch ijzer met twee derden te verminderen~~, uitgenomen van het Belgisch ijzer.

— De Academie van schoone kunsten heeft gisteren, in de plaats van den onlangs overleden heer *Dumont*, den graaf *de Nieuwerkerke* tot lid der Academie benoemd; hij had 10 stemmen bekomen, terwijl zich op den prins *de la Moskowa* 9 stemmen hadden vereenigd.

— Heden heeft alhier de inwijding plaats gehad van den spoorweg van het plein de la Concorde naar de barrière van Passy, langs welken de wagens door paarden worden voortgetrokken. Vele personen van aanzien waren daarbij tegenwoordig, onderanderen de Minister van openbare werken, die alles tot in de minste bijzonderheden in oogenschouw nam. Het traject werd in zeven minuten afgelegd. Zestig menschen worden door twee paarden voortgetrokken met eene snelheid van twee mijlen in het uur. De proefneming is volkomen geslaagd. De sierlijkheid en gemakkelijkheid der wagens laat niets te wenschen overig.

— In den afgeloopen nacht heeft alhier in de wijk St. Martin een zoo hevige brand gewoed als men in geruimen tijd in deze hoofdstad niet gezien had. De brand, welke ongeveer een uur na middernacht uitbarstte, ontwikkelde zich met zoodanige snelheid, dat nog geen twee uren later vijf huizen reeds geheel vernield waren; in het geheel zijn tien huizen en verscheiden magazijnen eene prooi der vlammen geworden; de schade wordt op één millioen francs geschat; de onroerende goederen waren tegen brandschade verzekerd, doch de roerende niet. Meer dan honderd huisgezinnen zijn door deze ramp plotseling van huisdak beroofd. Men spreekt van drie menschen, een vader en zijne twee zonen, die in de vlammen zouden zijn omgekomen.

— Velen der veroordeelden wegens de zamenspanningen van het Hippodrôme en de Opéra Comique hebben zich in cassatie voorzien tegen het vonnis van het hof van assises van den 15 dezer.

— Men wil hier weten dat onlangs reeds eene zeer vriendschappelijke bijeenkomst heeft plaats gehad tusschen den Hertog van Nemours en den Graaf van Chambord, waarin echter nog geene staatkundige vraagstukken zijn aangeroerd.

— De Piémontesche Kamer der Gedeputeerden is, volgens per telegraaf ontvangen tijdingen, ontbonden verklaard, en wel hoofdzakelijk wegens de vijandige houding welke zij tegenover den Senaat aannam. De verkiezingen voor de nieuwe Kamer zijn op den 8 december vastgesteld, terwijl de nieuwe Kamer den 19den dier maand hare eerste vergadering zal houden.

— *Maria Amelia*, de gewezen Koningin der Franschen, is den 12 dezer te Cadix aangekomen. Ter harer eere en ter eere van den Hertog en van de Hertogin van Montpensier hebben in de baai dier stad wedvaarten plaats gehad.

KEULEN den 21 november.

Het Engelsch gezantschap te Weenen heeft den 15 dezer depêches uit Bucharest ontvangen, wier inhoud terstond naar Londen is overgezonden. Behalve bijzonderheden over de bereids bekende gevechten, behelzen zij, naar verhaald wordt, een belangrijk berigt over de beweging der Turksche legerafdeeling tegen de hoofdplaats van Klein Wallachije. Zij zijn, namelijk, van Kalafat naar Czorojul gemarcheerd en dreigden Krajova aan te tasten, hetwelk door de Russen sterk bezet was, wier magt bovendien in den laatsten tijd nog door het korps van den generaal *Fischbach* versterkt is, hetwelk de generaal *Dannenberg*, wiens hoofdkwartier van Pitesti naar Szlatina is verlegd, in ijlmarschen derwaarts had gezonden. De Turksche troepen zouden nogtans voortgerukt zijn en men zeide dat de generaal *Fischbach* plotseling bevel had ontvangen om Krajova te verlaten en op Szlatina terug te trekken, ten einde zich daar met den generaal *Dannenberg* te vereenigen, wiens korps, door de versterkingen welke vorst *Gortschakoff* uit Bucharest afgezonden heeft, tot ongeveer 18,000 man moet zijn aangegroeid. Reeds zou Krajova zonder slag of stoot den Turken in handen zijn gevallen en de terugtogt der Russen hieraan zijn toe te schrijven dat de bij Nicopolis over den Donau getrokken Turken, onder bevel van *Tefik*-pacha, insgelijks hunnen marsch over Krajova en Szlatina rigtten, waardoor de Russen tusschen twee vuren geraakt zouden zijn en eene overmagt te bestrijden gehad hebben, welke, in weêrwil hunner reeds betoonde dapperheid, niet te wederstaan zou zijn geweest.

De Turksche troepen, die bij Hirsowa over den Donau getrokken zijn, zouden insgelijks op Bucharest gerigt wezen en hunne voorhoede Oresch reeds bezet hebben.

— Een Mainzer dagblad maakt thans de tegen den Badenschen Katholieken Opper-kerkeraad en den regeringscommissaris *Burger* door den Aartsbisschop uitgevaardigde excommunicatie bekend. Dat stuk, gedagteekend Freiburg 14 dezer, is van den volgenden inhoud:

„ Wij *Herman v. Vicari* enz.

„ Op grond dat in ons aartsbisdom door het wereldlijk gezag verordeningen zijn uitgevaardigd, die tegen de geboden Gods strijden, de vrijheid der Katholieke Kerk, hare regten en hare inzettingen benadeelen, en onder deze hoofdzakelijk de verordeningen „ betrekkelijk het „ landsheerlijke regt van bescherming en toezigt op de „ Katholieke Kerk" van 30 januarij 1830 en 1 maart des loopenden jaars;

„ voorts op grond dat de Heilige Apostolische Stoel en het Episcopaat deze verordeningen als onregtmatig en vijandig tegen de Kerk hebben verworpen;

„ verder op grond dat elk Katholiek Christen de uitspraak der leerende Kerk moet gehoorzamen, en dat de ongehoorzaamheid in dit opzigt en de deelneming aan de toepassing van zulke tegen de Kerk vijandige verordeningen eene met den grooten ban bedreigde kerkelijke misdaad is;

„ eindelijk op grond dat de hierna genoemde Katholieken zich door hunne openlijke gedragingen aan deze kerkelijke misdaad schuldig gemaakt, met name zich in de uitoefening van het bisschoppelijk gezag gewaagd, de vrijheden der Kerk verkort, dezelve haar eigendom onthouden hebben, en op onze herhaaldelijk tot hen gerigte vermaningen en onderwijzingen niet tot inkeer gekomen zijn, noch der Kerke het hare gegeven hebben.

„ Zoo bannen wij, de kanonieke inzettingen en het voorbeeld der heilige vaderen volgend, de nagenoemde beleedigers der Kerk Gods, en wel [volgen de namen, waaronder die van twee geestelijken die tevens in hunne bediening geschorst worden] door het gezag Gods en het gerigte des Heiligen Geestes uit den schoot der Heilige Moederkerk en de gemeenschap der gansche Christenheid tot zoo lang zij tot inkeer komen en hunne pligten jegens de Kerke Gods vervullen. Wij gebieden onzen geestelijken op hun geweten, ingevolge de kanonieke gehoorzaamheid, deze onze verordening naar vermogen af te kondigen en te zorgen dat dit alom geschiede."

— Rijnhoogte te Keulen den 20 november 4 voet 11 duim Keulsch peil (5 voet Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 21 november.

De Minister van Marine heeft ter openbare kennis gebragt, dat aanvankelijk, en met oogmerk om aan dien maatregel in het aanstaande jaar meerdere uitbreiding te geven, eenige zeeloodsen van Texel, Goedereede en de Schelde, na afgelegd examen en gedane proefreizen, zijn toegelaten tot het loodsen op andere zeegaten, dan die tot welke zij behooren; dat deze zeeloodsen zijn bestemd voor de dienst in het Engelsche Kanaal, en dat mitsdien op de aldaar kruisende Texelsche en Goereesche loodsvaartuigen loodsen zullen te bekomen zijn, geadmitteerd op de zeegaten van Texel, Goedereede en Brouwershaven, en op de vaartuigen van het Schelde loodswezen loodsen geadmitteerd op de zeegaten van Texel, zijnde reeds ten verleden jare aan de loodsvaartuigen, welke met den Noordelijksten kruispost voor de Monden der Schelde zijn belast, opgedragen om ook het zeegat van Brouwershaven van de zuidzijde te dekken; waartoe aan onderscheidene Scheldeloodsen admissie is verleend om schepen te loodsen uit zee naar de reede van Brouwershaven.

Nog heeft de Minister van Marine ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat, volgens ontvangene mededeeling eener bekendmaking van de hoofd-administratie van de Oostenrijksche Keizerlijke marine te Triëst, in dato 14 maart 1853, alle vreemde zoo oorlog-, als koopvaardij-, zeil- en stoomschepen in eene haven of op eene reede van Oostenrijk ten anker liggende, van zons-ondergang tot zons-opgang van den vóórtop zullen moeten voeren eene gewone brandende lantaren, zoodanig, dat het licht uit alle rigtingen zigtbaar zij.

— Heden heeft alhier de eerste vrije beestenmarkt plaats gehad. Men kan met genoegen melden, dat deze nieuwe inrigting alhier verre de verwachting heeft overtroffen. Ongeveer een honderdtal koebeesten werd ter markt aangebragt, waaronder een twaalftal uitmuntende schoone en vette beesten van den landbouwer *D. Niekerke* aan den Leidschendam, die op een enkele na allen door hem werden verkocht. Over het algemeen was de handel graag, vooral in vette beesten; men kan rekenen dat drie vierden van de ter markt gebragte zijn verkocht. Men was over het algemeen van oordeel, dat, indien de markt 5 a 6 weken vroeger had plaats gehad, de aanvoer nog talrijker zou zijn geweest, daar reeds op andere markten vele aankoopen voor het verbruik zijn gedaan.

Op de heden gehouden varken-, zoo wei- als spoelingmarkt, was de aanvoer insgelijks zeer groot, zoo als die in jaren niet heeft plaats gehad; vooral valt dit te melden nopens de spoelingmarkt. Ook daar was de handel levendig. Wanneer men den uitslag van deze eerste veemarkt hier ter stede nagaat, dan hebben de ingezetenen allezins reden het stedelijk bestuur, als ook de Hollandsche maatschappij tot bevordering van landbouw, die daaraan zoo veel toebrengt, daarvoor dankbaar te zijn; daar op deze wijze een tak van nijverheid is bevorderd, die tot den bloei van handel en welvaart, zoo voor de residentie als omstreken, veel kan medewerken.

Staten-Generaal.

Reeds werd kortelijk gemeld dat in de zitting der Tweede Kamer van heden beraadslaagd is over het ontwerp van wet tot amortisatie en aflossing van nationale schuld. Wij deelen daarvan thans nog het volgende meer uitvoerig berigt mede:

De Minister van Finantien heeft nog een zevende art. in dat ontwerp gebragt, houdende: „ Deze wet treedt in werking op den dag van hare plaatsing in het *Staatsblad*." De bijvoeging heeft ten doel om de geldleening ten behoeve der droogmaking van het Haarlemmermeer nog met 1 januarij 1854 te kunnen aflossen.

Bij de algemeene beraadslagingen heeft de heer *Zijlker* in het algemeen zijne tevredenheid betuigd, dat men in goede jaren, in jaren van rust en vrede, een gedeelte der overschotten tot aflossing van schuld bezigde, hetgeen hij ook, met het oog op de belangen der nijverheid, doelmatig oordeelde. Hij zou het nuttig achten, dat ook voor andere einden gelden werden aangewend. Zoo gelooft hij, dat de bedenkelijke toestand van de mindere volksklasse, bij de bestaande duurte der levensmiddelen, de meeste bezorgdheid verdient en dat die zelfs spoedige voorziening vordert. Uit dien hoofde heeft hij bij het onderzoek van het wetsontwerp nopens de levensmiddelen voorgesteld, den accijns op het gemaal, immers tijdelijk, niet meer te heffen. Hij hoopt dat de Regering daartoe niet ongeneigd zal zijn en dat, door dit ontwerp, de amortisatie niet zoo zeer zal worden uitgebreid, dat het onmogelijk zijn zou, dat aan zijn verlangen gevolg wierd gegeven. Daartoe bestaat te meer uitzigt, daar de vorige Minister van Finantien zaturdag jl., naar hij meent, heeft te kennen gegeven, dat de overschotten minstens twintig millioenen bedragen. Een deel daarvan kan wel worden aangewend om in de behoefte der geringere volksklasse te gemoet te komen. Hij zou dus gaarne deswege eenige inlichting bekomen.

De heer *van Bosse* geeft zijn leedwezen te kennen, dat men bij het ontwerpen dezer wet niet genoeg het oog gehad heeft op wetten van dergelijken aard in vorige jaren vastgesteld; daardoor zal aan onze finantiële wetgeving een bont aanzien worden gegeven. Er worden dan ook drie amendementen door hem voorgedragen, met het doel om zijne bedenkingen in dat opzigt uit den weg te ruimen, als: 1°, een op den considerans, waardoor zou komen te vervallen de zinsnede „ dat tot verevening der uitgaven, naar aanleiding der wet van 20 december 1852 gedaan, wettelijke bepalingen vereischt worden." Het 2de strekt om uit art. 4 weg te laten de raming van het bedrag van het fonds tot onderpand voor de droogmaking van het Haarlemmermeer, mitsgaders het slot van het art. Het 3de amendement strekt om aan art. 3 de volgende zinsnede toe te voegen: „ Desniettegenstaande blijven de nommers der bereids ingekochte en later in te koopen schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat deelen in de lotingen, die tot delging van deze schuld worden gehouden."

De Minister van Finantien heeft zoowel bij de algemeene beraadslagingen als bij de behandeling der artikelen die amendementen bij herhaling bestreden. Hij heeft o. a. opgemerkt, dat de aanneming dezer voordragt geene vrees moest doen ontstaan voor de oprigting van eenig bijzonder fonds, want dat, vóór het einde van het volgend jaar, de daarbij vastgestelde maatregelen geheel zouden moeten uitgevoerd zijn en afgeloopen. Wat de opmerking van den eersten spreker aangaat, zeide Z. Exc., dat, zoo men ernstig tot vermindering van lasten komen wil, men zich behoort te beijveren den rentelast te matigen en daartoe aan te wenden de kapitalen, welke in 's Lands kas beschikbaar zijn. In hoe-

verre beschikbare middelen tot tijdelijke schorsing van den accijns op het gemaal konden strekken, was eene vraag, die op dit oogenblik moeijelijk was te beantwoorden. Het opgegeven cijfer van voorhanden middelen of verkregen overschotten kwam hem niet volkomen juist voor, doch hierover kon bij deze gelegenheid minder in ontwikkeling worden getreden. De eerste schrede tot vermindering van de lasten was zijns inziens de afdoening van schulden. Dat was het doel van het aanhangig wetsontwerp.

Nadat de heer *van Bosse* den Minister had beantwoord werden de algemeene beraadslagingen gesloten.

Art. 1 werd zonder discussie en zonder stemming goedgekeurd. — Art. 2. Het amendement, door den heer *van Bosse* op dat art. voorgesteld, werd na eenige discussie verworpen met 60 tegen 2 stemmen (de heeren *van Wintershoven* en *van Bosse*). Het art. werd daarop goedgekeurd. — Art. 3. Over het amendement van den heer *van Bosse*, op dit art. voorgesteld, had eene langdurige woordenwisseling plaats. De voorsteller heeft het toegelicht en de bedenkingen daartegen ingebragt wederlegd. — De heeren *van Nispen*, *Schimmelpenninck van der Oye* en *de Man* hebben het amendement ondersteund, terwijl het bestreden werd door de heeren *de Kempenaer*, *Rochussen* en *Sleeswijk Vening*, benevens de Ministers van Finantien en Buitenlandsche Zaken. — Drie oud-Ministers van Finantien en twee oud-Ministers van Binnenlandsche Zaken waren het over dit vraagstuk niet eens. — De voorsteller betoogde, dat de Staat, door de jaarlijksche aflossing der schuldbekentenissen a 3½ per cent, aan zijne verpligtingen voldeed en dat de positie van de schuldeischers van den Staat door het voorgesteld amendement niet werd verslimmerd. — Daarentegen werd door den Minister van Finantien opgemerkt, dat ingekochte en dadelijk vernietigde schuld niet wederom in eene loting kon worden begrepen en op nieuw kon worden afgelost. — In den loop dezer discussien werd de vraag gedaan: of het wenschelijk ware geweest dat, bij den inkoop van schuld in den loop van dit jaar, de 3½ per cents schuldbrieven daaronder waren begrepen? — De Minister van Finantien antwoordde daarop, dat het amendement alleen kon slaan op de bereids ingekochte schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat, daar bij hem volstrekt geen denkbeeld bestond om zoodanige schuld in te koopen. — Ten slotte werd het amendement met eene meerderheid van 32 tegen 31 stemmen aangenomen en alzoo de hierboven opgegeven zinsnede in art. 3 gebragt, ten gevolge waarvan de nommers der bereids ingekochte en later in te koopen schuldbekentenissen van het amortisatie-syndicaat zullen deelen in de lotingen welke tot delging van die schuld worden gehouden. — Voor hebben gestemd de heeren *Zijlker*, *van Wintershoven*, *Hengst*, *Dommer*, *Hugenholtz*, *van Rappard*, *Oosting*, *Westerhoff*, *Luyben*, *Boeije*, *Slicher*, *van Nispen*, *de Man*, *de Poorter*, *Thorbecke*, *Bots*, *Sloet*, *Meeussen*, *van Eck*, *Dirks*, *Godefroi*, *Rijk*, *van der Veen*, *Heemskerk*, *van Hoëvell*, *de Lom de Berg*, *Storm van 's Gravesande*, *Jespers*, *Schimmelpenninck van der Oije*, *van Bosse*, *van den Heuvel* en *Reinders*. — Tegen: de heeren *van Franck*, *van Lennep*, *Stolte*, *Bosscha*, *Engelen*, *van Asch van Wijck*, *Mackay*, *Rochussen*, *van der Brugghen*, *graaf Schimmelpenninck*, *Sander*, *Groen*, *Elout*, *Hoffman*, *van Lynden*, *de Brauw*, *Gevers*, *Beens*, *van Akerlaken*, *Hoekwater*, *Taets*, *Donker*, *van der Poel*, *van Foreest*, *van Goltstein*, *van Deinse*, *de Kempenaer*, *Wintgens*, *van Reede*, ... en de Voorzitter. — Na goedkeuring der overige artikelen en nadat de heer *van Bosse* zijn amendement op den considerans had ingetrokken, is het ontwerp in zijn geheel in omvraag gebragt en aangenomen met 61 stemmen tegen 1 (die van den heer *van Bosse*).

Aan de orde was verder de beraadslaging over het wetsontwerp omtrent de begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1854. Op eenige vragen, door den heer *van Lynden* gedaan, zeide de Minister van Justitie tot inlichting: 1°, dat steeds al het mogelijke wordt aangewend om ook in de kleine huizen van arrest arbeid en bedrijvigheid in te moedigen en zoo veel mogelijk lediggang tegen te gaan; 2°, dat in de gevangenis voor jeugdige veroordeelden te Rotterdam wel degelijk worden opgenomen de zoodanigen die veroordeeld zijn voor eene gevangenisstraf van beneden het jaar, en dat alleen dan, wanneer de straf van zeer korten duur is, b. v. 2 a 3 weken, de overbrenging naar Rotterdam geen plaats heeft; 3°, dat, wat den uitgedrukten wensch betreft tot uitbreiding van onderwijs en godsdienstige en zedelijke verbetering, daaraan zoo veel mogelijk de hand wordt gehouden, en dat bij de zorg, in de eerste plaats voor strenge tucht, de zedelijke en geestelijke belangen niet worden uit het oog verloren. Het ontwerp is vervolgens, gelijk bereids werd gemeld, aangenomen met algemeene stemmen.

's GRAVENHAGE den 22 november.

Heden middag wordt door den baron *Doblhoff*, minister van Oostenrijk bij het Nederlandsche Hof, een diner aan het Corps Diplomatiek gegeven. Ook door den heer minister *van Hall* wordt heden middag een diner aan Hunne Excell. de Ministers en aan leden der Staten-Generaal aangeboden.

— Aanstaanden donderdag den 24 dezer zal de gewone audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

De audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal aanstaanden zaturdag den 26 dezer geen plaats hebben.

— Naar men verneemt, zijn van de veertien onderofficieren van het leger, die aan het examen van de militaire akademie hebben deel genomen, acht tot den rang van tweeden luitenant bevorderd. Het Koninklijk besluit van die benoeming wordt spoedig te gemoet gezien.

— Gisteren avond overleed alhier in 57jarigen ouderdom de heer *T. Polak Daniels*, lid van den Raad dezer gemeente, voorzitter der hoofd-commissie tot de zaken der Israëliten, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, een man algemeen geacht om zijn weldadig, nederig en minzaam karakter, wiens verlies door velen zeer betreurd wordt.

— Wij vernemen, zegt *de Grondwet*, dat de heeren *Sandberg*, *de Clermont* en *Swart*, die uit Maastricht zich in de residentie bevinden, den last hebben, om namens de Aken-Maastrichtsche spoorweg-maatschappij, zoowel bij Z. M. als bij den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan te dringen op eene wetsvoordragt, waarbij gemelde maatschappij wordt ontheven van hare verpligting, om den spoorweg door middel van eenen zijtak in verbinding te brengen met de steenkolenmijnen te Kerkraede.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 22 november.*

In deze zitting is ingekomen eene missive van den Minister van Finantien, ten geleide der rekening wegens het bijzonder fonds voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen. — Drukken en ronddeelen; terwijl de rekening ter fine van rapport wordt gesteld in handen eener commissie van vijf leden, bestaande uit de heeren *Reinders*, *van Bosse*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Deinse* en *van Wintershoven*.

Zijn eenige adressen ingekomen tot ondersteuning van het voorstel der heeren *Thorbecke c. s.*, waaronder een van de Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch.

Zijn ingekomen verzoeken van de volgende personen om in aanmerking te komen bij de nominatie ter benoeming van een lid der Algemeene Rekenkamer, te weten: de heeren *J. H. Commijs*, referendaris bij het Ministerie van Marine; *Meys*, ontvanger der belastingen te Groningen; mr. *H.* baron *Collot d'Escury*, ontvanger der domeinen te 's Gravenhage, en *F. E. A.* baron *van Ittersum*, controleur der belastingen te 's Gravenhage.

De vergadering gaat over tot de zamenstelling harer afdeelingen.

Door de afdeelingen worden gekozen: 1°, tot hare voorzitters, de heeren *van Goltstein*, *Luyben*, *de Man*, *Mackay* en *Schimmelpenninck van der Oye*; 2°, tot hare tweede voorzitters, de heeren *Dirks*, *Heemskerk*, *Gevers*, *van Rappard* en *Hoffman*, en 3°, tot leden van de commissie tot de verzoekschriften, de heeren *van Deinse*, *Beens*, *van der Poel*, *van den Heuvel* en *van Reede van Oudshoorn*.

Daarna zijn behandeld de volgende ontwerpen van wet, als:

1°, dat tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen, dienst 1853 (departement van Marine). Nadat de heer *Rijk* de voordragt had toegelicht en verdedigd, is het ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

2°, dat tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen, dienst 1853 (departement van Oorlog). Nadat de heer *van Nispen* eenige inlichtingen had gevraagd, die door den Minister van Oorlog zijn gegeven, is ook dat ontwerp met 62 stemmen tegen 1 (die van den heer *van Bosse*) aangenomen.

3°, dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor 1854. Zonder beraadslaging aangenomen met algemeene stemmen.

4°. dat tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1853 (bijdrage en vergoeding van rente aan de Nederl. Rijnspoorweg-maatschappij). Na discussien aangenomen met algemeene stemmen.

En 5°, dat tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1852 (bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmermeer). Ook dat ontwerp is na eenige discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna is de vergadering gescheiden. Na den afloop der zitting zijn de afdeelingen vergaderd geweest, tot het onderzoek van het voorstel der negen leden, betrekkelijk den accijns op het geslagt en het tonnegeld.

Overmorgen, donderdag, ten elf ure aanvang der beraadslagingen over de ontwerpen tot vaststelling der Staatsbegrooting voor 1854.

ROTTERDAM den 22 november.

In den afgeloopen nacht werd men hier ter stede wederom door het geroep van brand uit den slaap gewekt. Dit maal was een veel feller brand dan den vorigen nacht uitgebarsten en wel in de branderij van de 1ste klasse van de heeren *Vrijmoed & Knock*, aan de Vest op den hoek van den Hennepgang, en uitkomende in de Langelijnstraat. Ongeveer ten drie ure na middernacht werd men den brand gewaar, die waarschijnlijk op den ondersten meelzolder is ontstaan, en weldra zoo hevig toenam dat men nauwelijks den tijd had de kinderen welke in het bovengedeelte van het woonhuis sliepen te redden. Van alle kanten snelde terstond de zoo loffelijk bekende brandweer ter hulpe toe en door vereenigde krachten was men de vlammen ongeveer twee uren later meester, doch het bovengedeelte der fabriek en het woonhuis, dat door de heeren *Vrijmoed* en *Knock* met hunne huisgezinnen bewoond werd, zijn geheel uitgebrand.

— Bij de Plaatselijke Commissie van geneeskundig toevoorzigt alhier is maandag den 21 dezer aangegeven 1 cholera-overledene.

— Van den 17 tot en met den 19 dezer zijn te Delft 8 cholera-lijders bijgekomen, 3 overleden en 1 hersteld; 16 bleven nog in behandeling.

Te Leyden zijn van den 16 tot den 22 dezer 2 cholera-lijders bijgekomen, welke beide zijn overleden.

Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn den 22 dezer aangegeven 3 cholera-lijders en 1 aan die ziekte overledene.

— Gisteren avond is in den algemeenen kerkeraad der Hervormde gemeente te Amsterdam gelezen een aantal ingekomen adressen en protesten tegen de beroeping van dr. *L. S. P. Meyboom*, als leeraar der genoemde gemeente. De kerkeraad heeft al de adressen, met meer dan 500 onderteekenaars voorzien, verzonden aan het provinciaal kerkbestuur en besloten den heer *Meyboom* mededeeling te doen van die verzending.

— De pleidooijen voor de arrondissements regtbank te Amsterdam, in de zaak tusschen de stad Leyden en den Staat der Nederlanden, ter zake van den eigendom van het Haarlemmermeer, zijn wegens ongesteldheid van een der pleiters andermaal uitgesteld en zullen nu den 29 dezer aanvangen.

— De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* zegt dat de directie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij de conducteurs, ten gevolge van het onlangs omkomen van een hunner door het storten van den trein, uitdrukkelijk heeft verboden, bij het ophalen der kaartjes onder het rijden van den trein, langs de wagens te klimmen.

— In de afgeloopen week overleed te Zutphen de heer *Godard Philip Cornelis* baron *van Heeckeren*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw en burgemeester dier stad. Hij had den ouderdom van 62 jaren bereikt.

— Toen eenige dagen geleden zekere *R. K.*, te Staphorst woonachtig, met zijn meisje wandelde, volgden hen vier jongelingen, aan welke hij te kennen gaf liever te zien dat zij vooruit gingen. En op hun antwoord van wel zoo ver achter te zullen blijven om het minnend paar niet te hinderen, stoof hij op en sneed een der vier jongelingen met een mes zoo hevig over oog en neus, dat de laatste half afgesneden en het oog waarschijnlijk voor altijd verloren is. Hij is bereids door de justitie te Zwolle in verzekerde bewaring genomen.

— Ll. woensdag is de generaal-majoor *Verhorst*, inspecteur der infanterie, te 's Hertogenbosch aangekomen, ten einde de drie bataillons van het 4de regement infanterie, aldaar in garnizoen, te inspecteren; Z. Exc. houdt zich sedert donderdag met die inspectie tot in de minste bijzonderheden, zoo wel over de administratie, de wapening als exercitië, bezig.

— In den loop der vorige week heeft de inspecteur der Rijks-telegrafen, de heer *E. Wenckebach*, Vlissingen en Middelburg bezocht tot opneming van het terrein ter daarstelling van eene zijlinie van den Rijks telegraaf van Breda naar eerstgenoemde stad. Reeds spoedig schijnt tot eene aanbesteding daarvan overgegaan te zullen worden.

— De kolonel der genie, baron *C. de Tierenhausen*, adjudant in dienst van Z. M. den Keizer van Rusland, heeft in de afgeloopene week te Middelburg eenige dagen in het *Hôtel van Holland* vertoefd, en met naauwkeurigheid het merkwaardige van het eiland Walcheren in oogenschouw genomen; hij is van Middelburg per stoomboot *Walcheren* over Zierikzee naar Bergen op Zoom gereisd. Het is opmerkelijk, dat hij herhaaldelijk zijne verwondering te kennen gaf, dat de haven van Vlissingen, door middel van een spoorweg, nog niet aan den Rijn was verbonden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 20 dezer 0 el 7 palm 5 duim, en den 21 dezer 0 el 7 palm 8 duim.

— De Kamer der Afgevaardigden in Luxemburg heeft den 19 dezer, na eene beraadslaging van zes dagen, het adres van antwoord op de openingsrede des Groothertogs met algemeene stemmen aangenomen, nadat daarin, naar aanleiding van door het Gouvernement gedane verklaringen, eenige wijzigingen gemaakt waren.

— Volgens berigt van Londen, van den 20 dezer, zijn sedert den 1 october ll. niet minder dan **27** Nederlandsche koopvaardijbodems van de Rivier naar Australië vertrokken, als: den 2 october *Agneta*, kapit. *W. N. Crap Hellingman*, naar Adelaide, *Juno*, kapit. *W. J. Chevalier*, en *Dorothea*, kapit. *H. van der Kolk*, beiden naar Port Philip; den 12 dito *Hester*, kapit. *A. Viëtor*, naar Sydney, en *Zuid-Holland*, kapit. *S. de Boer*, naar Geelong; den 15 dito *Hendrika*, kapit. *H. Reiniersen*, naar Melbourne; den 19 dito *Johanna Cornelia*, kapit. *A. P. Achenbach*, mede naar Melbourne; den 20 dito *Eugenie*, kapit. *E. J. Bargman*, naar Sydney, en *Gouverneur-Generaal Rochussen*, kapitein *G. F. Rijken*, naar Geelong; den 21 dito *Jan Daniel*, kapit. *D. C. Rietbergen*, naar Sydney; den 25 dito *Regina*, kapit. *C. Ingerman*, naar Adelaide; den 27 dito *Doelwijk*, kapit. *J. H. Zeeman*, naar Sydney, en *Philips van Marnix*, kapit. *E. van Duyn*, naar Port Philip; den 2 dezer *Hong Kong*, kapit. *N. H. Keuker*, en *Beurs van Rotterdam*, kapit. *W. C. Veenstra*, beiden naar Melbourne; den 3den *Vice-Admiraal Gobius*, kapit. *M. W. Zwart*, naar Hobart Town, *Hugo Grotius*, kapitein *J. Glazener*, naar Geelong, en *Hendrik Wester*, kapit. *R. J. Reynders*, naar Hobart Town; den 6den *Hollands Trouw*, kapitein *J. C. Kreije*, naar Sydney; den 8sten *Wilhelmina Catharina*, kapit. *N. M. de Groot Stiffry*, naar Port Philip; den 9den *Cornelia*, kapit. *T. S. Deinum*, naar Melbourne, *Edouard*, kapit. *J. M. de Winter*, en *Henriette Elizabeth Susanna*, kapit. *A. Knappert*, beiden naar Adelaide; den 13den *Delta*, kapit. *J. G. Kunst*, naar Port Philip; den 16den *Ridderkerk*, kapit. *H. Noltee*, mede naar Port Philip; den 17den *Doctrina & Amicitia*, kapit. *P. Haagsma*, naar Sydney, en den 20sten *Oud-Alblas*, kapit. *N. Kruymel*, naar Port Philip. De *Bato*, kapit. *W. F. Broeksmit*, was gereed om naar Hobart Town te vertrekken, als ook de *Vier Gezusters*, kapit. *P. Verschuur*, naar Port Philip, en de *Prins Hendrik*, kapit. *H. Smit*, naar Launceston (van Diemen's Land).

Ll. zaturdag werden nog **13** Nederl. schepen te Londen voor Australië beladen, als: naar Sydney *de Amstel*, kapitein *H. H. Rademaker*; *Arlequin*, kapit. *C. A. Malbranc*, en *Wilhelmina Lucia*, kapit. *J. P. Carst*; — naar Melbourne *Elizabeth*, kapit. *H. R. Bok*, *Westkapelle*, kapit. *M. Rooderkerk*, en *Euterpe*, kapit. *A. Kuipers*; — naar Melbourne en Geelong *Hellevoetsluis*, kapit. *W. J. Vos*; — naar Port Philip *Stad Amsterdam*, kapit. *A. Stokvliet*, en *Antoinetta Maria*, kapit. *J. P. Hueser*; — naar Geelong *Jacobus Martinus*, kapit. *J. Gagestein*, en *Triton*, kapit. *H. Olie*; — naar Adelaide *Luconia*, kapit. *E. J. Bödeker*, en *Walvisch*, kapit. *T. Schut*. — De vraag naar scheepsruimte voor Australië is in de laatste dagen weder aanzienlijk toegenomen, en dien ten gevolge zijn de vrachten tot 15 a 20 per cent gestegen.

— Volgens een particulier schrijven van Smyrna was Zr. Ms. fregat PALEMBANG, kapitein ter zee *Woutersz*, den 29 october van daar vertrokken en den 4 november te Malta gearriveerd, van waar het den 8 dezer de reis naar het Vaderland had voortgezet. Zr. Ms. brik DE ZEEHOND zou vooreerst op de reede van Smyrna gestationeerd blijven. Eerstgenoemde bodem kan zeer spoedig terug worden verwacht.

— Volgens een berigt van den burgerlijken ingenieur *P. Maas Geesteranus* te New-York, die met de zorg voor de belangen der Nederlandsche inzenders voor de tentoonstelling aldaar is belast, zal die tentoonstelling met den eersten december aanstaande worden gesloten. Alsdan kunnen alle inzenders het door hen gezondene terug ontvangen. Kort daarna wordt het kristallen paleis weder geopend, als bazar voor nieuwe goederen, waarop de prijzen zullen worden gehecht. Nederlandsche inzenders, die nog geene agenten hebben benoemd, en hunne goederen in dien bazar wenschen opgenomen te zien, dienen daarvoor zoo spoedig mogelijk te zorgen, daar anders hunne goederen voor de terugzending zullen worden ingepakt. Bij het sluiten der tentoonstelling houdt de betrekking van den heer *Maas Geesteranus* tot haar op. Hij zal dan vermoedelijk New-York verlaten.

— Een Hollander deelt in eenen brief aan eenen vriend te Amsterdam, uit San Francisco (Californië) dd. 20 aug. ll. geschreven, de volgende beschrijving van eenen reusach-

tigen boom mede, welke brief in het *Algemeen Handelsblad* is opgenomen: De boom, die omgehakt is, is niet de dikste; er zijn nog twee dikker, doch deze zijn beide een weinig hol, hetwelk met de gehakte het geval niet is. De top van den boom is met het vallen aan duizend stukken gebroken, die zich hebben verspreid, zoodat het onmogelijk is de juiste hoogte te bepalen, doch vermoedelijk was zij tusschen 300 en 350 voeten (en dus omtrent gelijk aan die van den Utrechtschen Dom). Door den val brak de boom in 2 stukken, op eene plaats waar hij 12 voeten middellijn had. Vier menschen hadden 22 dagen werk om dezen reuzenboom te vellen, en toen hij eindelijk viel, was de kracht van den val zoo groot, dat hij 4 voeten diep in den grond zakte. Men berekent zijnen ouderdom op ongeveer 2000 jaren. De middellijn van den gehakten boom op 5 voeten boven den grond is 27 voet; de omtrek op die plaats 81½ voet; de gemiddelde dikte van de bast 1½ voet; de lengte van den beganen grond tot waar de top afgebroken is 238 voet. Van eenige der nog staande boomen geeft hij ook nog de omtrekken op, mede op 15 voeten boven den beganen grond; 92 voet 10 duim; 54 voet 9 duim; 52 voet 4 duim; 51 voet 5 duim, 49 voet 6 duim; 48 voet 10 duim; 47 voet 1 duim; 44 voet 4 duim; 39 voet 11 duim. Van twee der overige boomen zegt hij nog, dat de een omstreeks 90 en de ander omstreeks 50 voet van gelijken omtrek heeft. Ook lag er een zware boom, die van binnen gedeeltelijk uitgerot was, op den grond. De briefschrijver ging er te paard ongeveer 30 passen in, en keerde zich toen, altijd te paard zittende, met het grootste gemak om. De dikte van het hout rondom hem schatte hij op 5 voeten. Men zeide hem dat in Oregon nog veel grooter boomen zijn dan deze.

— Op verlangen van het Engelsch Parlement is van Regerings wege een volledige en uitvoerige staat openbaar gemaakt van den voortgang van den scheepsbouw in het Vereenigd Rijk en zijne kolonien sedert het jaar 1814. Daaruit blijkt dat de gemiddelde grootte der in Groot Brittanje in 1814 gebouwde schepen slechts 122 ton bedroeg, en in 1852 bijna twee malen zoo veel, te weten 235 ton. In 1815 zijn er 706 nieuwe schepen gebouwd en 712 in 1852; maar de ruimte der nieuw gebouwde schepen bedroeg 86,075 ton in 1815 en 167,491 in 1852. Sedert de opheffing der wetten tot bescherming van den Britschen scheepsbouw, is evenwel de gezamenlijke tonneruimte der nieuw gebouwde Engelsche schepen jaarlijks gestadig toegenomen.

Het aantal in de onderscheiden havens van het Britsche Rijk te huis behoorende schepen bedroeg in 1814 24,418, van te zamen 2,616,965 ton en bemand met 172,786 koppen; in 1852 was dat aantal 34,402 schepen, van te zamen 4,424,392 ton en bemand met 243,512 koppen. Alzoo is in 39 jaren tijds het aantal schepen vermeerderd met 41 per cent, de scheepsruimte met 72 per cent en de bemanning met 40 per cent, daar de grootere ruimte en betere inrigting der schepen het aantal der gebezigde manschappen in verhouding hebben doen verminderen. Nog blijkt uit dien staat hoe veel buitenlandsche schepen sedert de opheffing der scheepvaartwetten door Britsche reeders gekocht zijn, te weten: 57 van 10,499 ton in 1850; — 26 schepen van 6049 ton in 1851, — en 28 schepen van 6724 ton in 1852, welke cijfers toonen dat de Britsche scheepsbouw door de sedert 1850 vrije mededinging des buitenlands geen belangrijke afbreuk heeft geleden.

De achtste jaargang van den *Almanak voor Landbouwers en Veehouders* (voor 1854), bij den boekhandelaar *W. Eekhoff* te Leeuwarden uitgegeven, is, even als de vroegere, een net en goedkoop boekje, waarvan met regt gezegd wordt dat het vele nuttige zaken bevat, om van landbouw en veeteelt de meeste voordeelen te trekken. Behalve een goeden kalender vindt men hier toch een vijftigtal mededeelingen, opmerkingen, raadgevingen enz., grootendeels van praktisch belang en van meer of minder algemeen bekende verdienstelijke landbouwkundigen en landbouwers, waaronder ook uit onze provincie. Alles beveelt zich tevens door beknoptheid en bevattelijkheid aan. Wij vereenigen ons met den wensch der Redactie, dat ook het in dezen jaargang vervatte van gunstigen invloed moge zijn, zoowel om meerdere kennis en bekwaamheid te verspreiden, als om meerder voordeel aan te brengen en de welvaart onder eene zoo belangrijke klasse van ingezetenen, die zich aan eene der hoofdbronnen van ons volksbestaan wijden, gedurig te helpen verhoogen.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 22 November.

OVERLEDEN: J. Donker, man van A. Sonbeek, 36 j. — F. Kirches, jm., 57 j. — J. N. Eversen, jm., 23 j. — T. A. Bouwmeester, man van L. C. van der Spruyt, 64 j. — A. Hartmans, man van A. C. van Dinsen, 54 j. — J. Kleyheeg, d., 1 j. — A. Spierenburg, z., 3 m.

BEVALLEN: A. de Rooy, geb. Akermans, levenl. d. — H. Hermans, geb. Kerssenboom, d. — N. Boeser, geb. Pot, d. — G. van den Bergh, geb. Otto, z. — E. Notter, geb. Pahms, z. — B. C. Kasten, geb. Montijn, d. — M. S. Bouwens, geb. Ouburg, z. — E. Leons, geb. Wessel, z. — M. van der Plas, geb. Hinken, d.

***PLAN** voor de 222ste Staats-Loterij, bestaande uit 20,000 loten, 10,000 prijzen en 2 premien.*

Eerste Klasse.

De inleg is f 5.

1	prijs van	f 20,000
1	» »	» 5,000
1	» »	» 2,500
2	prijzen van f 1,250	» 2,500
10	» » » 1,000	» 10,000
10	» » » 400	» 4,000
10	» » » 200	» 2,000
15	» » » 100	» 1,500
1450	» » » 20	» 29,000
1500	prijzen bedragen..	f 76,500

Tweede Klasse.

De inleg is f 12.

1	prijs van	f 20,000
1	» »	» 5,000
1	» »	» 2,500
2	prijzen van f 1,250	» 2,500
10	» » » 1,000	» 10,000
10	» » » 400	» 4,000
10	» » » 200	» 2,000
15	» » » 100	» 1,500
1450	» » » 30	» 43,500
1500	prijzen bedragen...	f 91,000

Derde Klasse.

De inleg is f 14.

1	prijs van	f 25,000
1	» »	» 5,000
1	» »	» 2,500
2	prijzen van f 1,250	» 2,500
10	» » » 1,000	» 10,000
10	» » » 400	» 4,000
10	» » » 200	» 2,000
15	» » » 100	» 1,500
1450	» » » 45	» 65,250
1500	prijzen bedragen..	f 117,750

Vierde Klasse.

De inleg is f 16.

1	prijs van	f 25,000
1	» »	» 5,000
1	» »	» 2,500
2	prijzen van f 1,250	» 2,500
10	» » » 1,000	» 10,000
10	» » » 400	» 4,000
10	» » » 200	» 2,000
15	» » » 100	» 1,500
1450	» » » 65	» 94,250
1500	prijzen bedragen..	f 146,750

Vijfde Klasse.

De inleg is f 13 en f 2 premie voor het Rijk.

1	prijs van	f 100,000
1	» »	» 50,000
1	» »	» 25,000
1	» »	» 10,000
1	» »	» 5,000
2	prijzen » f 2,500	» 5,000
3	» » » 1,500	» 4,500
25	» » » 1,000	» 25,000
30	» » » 400	» 12,000
40	» » » 200	» 8,000
195	» » » 100	» 19,500
3700	» » » 70	» 259,000
4000	prijzen bedragen....................	f 523,000
1	premie, toegevoegd aan den laatst uitkomende der 35 hoogste prijzen..........	» 30,000
1	premie voor het laatste lot..........	» 5,000
4002	prijzen en premien bedragen..........	f 558,000

B A L A N S:

Klasse	Loten.	Inleg.	Ontvang.	Uitgave.	Prijzen.	Premien.
1	20,000	f 5	f 100,000	f 76,500	1,500	»
2	18,500	» 12	» 222,000	» 91,000	1,500	»
3	17,000	» 14	» 238,000	» 117,750	1,500	»
4	15,500	» 16	» 248,000	» 146,750	1,500	»
5	14,000	» 13	» 182,000	» 558,000	4,000	2
		f 60	f 990,000	f 990,000	10,000	2

De trekking dezer Loterij zal geschieden op de thans gebruikelijke wijze. Om dezelve te bewerkstelligen, worden de 20,000 nommers, ieder afzonderlijk opgerold, in eene bus gestort, en daartegen vóór de trekking van ieder der vier eerste klassen de prijzen, en vóór de laatste klasse de prijzen en nieten, welke voor dezelve bestemd zijn, in eene andere bus geworpen; zullende voorts telken reize, wanneer uit de eerstgemelde bus een nommer wordt getrokken, ter zelfder tijd uit de laatstgemelde de voor hetzelve bestemde prijs of niet getrokken en beide overluid afgelesen worden.

De inleg is in de eerste klasse 5 gulden, in de tweede klasse 12 gulden, in de derde klasse 14 gulden, in de vierde klasse 16 gulden en in de vijfde of laatste klasse 13 gulden, en zal daarenboven bij den inleg der laatste klasse moeten worden betaald 2 gulden premie ten behoeve van het Rijk; doch van het voldoen dezer 2 gulden zullen de loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald wordt, vrij wezen.

De collecte zal geschieden ten kantore van den Directeur der Staats-Loterij, te 's Gravenhage, op de Lange Beestenmarkt.

De verwisseling der ongetrokkene klassikale loten, op Maandag na het uittrekken van iedere klasse aanvang nemende, moet, op verbeurte van het regt van verwisseling, des Vrijdags vóór de trekking der respective klassen zijn volbragt, waarnaar de inleggerster voorkoming hunner schade zich zullen moeten gedragen.

De houders der loten, waarvan de volle inleg van 60 gulden in eens betaald is, zullen bij het trekken van eenen prijs, in eene der vier eerste klassen, het door hen te veel betaalde terug ontvangen.

De betaling der prijzen en premien zal, na aftrek der bepaalde korting ten behoeve van 's Rijks schatkist, geschieden aan den *toonder van het lot* veertien dagen na het uittrekken van iedere klasse.

Niemand der prijstrekkers heeft het regt vroeger betaling te vorderen; zijnde de vroegere betaling eene goedwilligheid der gequalificeerde collecteurs.

*** Voor de nabestaanden van zekeren WILLEM VAN DER PLUIM, alhier geboren, en het beroep van Schippersknecht uitgeoefend hebbende, zijn ter Secretarie der Gemeente eenige informatien te bekomen.

Zeetijdingen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Valeria*, J. Wright, en *Elizabeth*, R. Beverley, beiden naar Londen.

HELLEVOETSLUIS den 22 dezer. Gisteren namiddag uit zee *Egberdina Anna*, J. A. Schuring, van Riga; de wind Z. Z. W. — Heden morgen zeilden in zee *Daring*, T. Warboys, naar Cardiff; *Petronella*, W. Addens, naar Nantes; *St. Olay*, H. C. Hansen, n. Reval; *Dora*, J. P. Krohn, n. Hartlepool; *Ilario Fleischer*, G. Costa, n. Smyrna; *Ocean*, J. Arnold, en stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, beiden n. Londen. Uit zee *Aurora*, P. G. Lesstuyver, van Liverpool; *Hanover* (st.), J. Fife, van Londen, en *Ivanhoe* (st.), G. Craib, van Leith; de wind Z. en stil.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Gouverneur-Generaal Duymaer van Twist*, C. E. Hoeksma, naar Batavia, en *Concordia*, H. Schultz, n. Newcastle.

BRIELLE den 22 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N. ten O., meest stil.

MAASSLUIS den 22 dezer. Heden morgen zeilde *Frederick*, J. B. Petrie, naar Newcastle. Kapitein C. Nibbe is gisteren bij den Hoek geankerd; de wind N.

TEXEL den 21 dezer. De wind Z. W. — N. N. W. Uit zee *Lord John Russell* (st.) en *Diana* (st.) van Londen, en *Graaf van Rechteren* (st.) van Hull. Vertrokken *Klasina Arendina*, H. L. de Groot, naar Newcastle.

VLIE den 20 dezer. De wind Z. Z. W. Uit zee *Castor*, J. Molenaar, van Seaham; *Riga*, F. H. Korter, en *Arion*, P. Jörk, beiden v. Riga. Vertrokken *Hoffnung*, P. Eckmann, n. Rendsburg, en *de Stoomvaart* (st.) naar Hamburg.

ZIERIKZEE den 20 dezer. Uit zee *Marinus en Gertruida*, T. C. Kamminga, van Liverpool.

MIDDELBURG den 21 dezer. Den 11 dezer is van Cardiff naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken het schip *Onderneming*, kapitein J. Johansen; zijnde schip en bemanning in den besten staat.

VLISSINGEN den 21 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Jean Key*, Ahler, van Akyab; *Irene*, Watson, van Rio-Janeiro; *Terpsichore*, Petersen, van Port-au-Prince, en *Sjouke Alida*, Hazewinkel, van Liverpool.

AANGEKOMEN: Te ST. VALERY (s. S.) 7 dezer *Hendrik Gijsbert*, van der Wiel, van Rotterdam. Te BREMERHAVEN 18 *Apollo*; Fahje, *Johanna*, Evers, en *Frau Maria*, Hillebrandt, alle drie van Amsterdam.

SURINAME den 7 october. Aangekomen heden *Susanna*, Jaski, *Cuba*, Jansen, en *Louisa Christina*, Peters, alle drie v. Amsterdam. Den 17 october zouden naar Amsterdam vertrekken *Maria-Johanna*, Schaap, *Goede Vrede*, Witt, en den 23sten *Wilhelmina Frederica*, van der Veer.

Uittreksels uit de Lloydslijsten:

Te LONDEN aangekomen 19 dezer *Glaneur*, Allaire, v. Amsterd.; — uitgeklaard *Everhardus*, Bakker, n. Newcastle. Van GRAVESEND vertrokken 20 *Oud-Alblas*, Kruymel, n. Sydney. Bij DOUVRES 18 *Jeltina*, Scherpbier, v. Newcastle n. Lissabon. Bij SOUTHWOLD 18 *Eendragt*, Douwes, van Stettin naar Londen. Te BOSTON 17 *Alberdina*, Wolkammer, v. Koningsbergen. Te LIVERPOOL 19 *Stad Utrecht*, Jaski, van Amsterdam; — vertrokken 18 *Phoenix*, Bolwin, naar Rotterdam; — uitgeklaard 18 *de IJstroom*, Steenveld, naar Sydney. Van CHARLESTOWN vertrokken 16 *Hensina*, Meeter, naar Rotterdam. Van NEWCASTLE uitgeklaard 18 *Hendrika Margaretha*, Korte, naar Lissabon, *Johanna*, Meedendorp, naar Genua, *Thecla Johanna*, N. N., naar Marseille, *Catharina*, Waterborg, en *Fennechina*, Waterborg, beiden naar Hamburg.

Gepraaide Schepen:

Den 14 november, op 51 gr. 31 min. NB. en 0 gr. 45 min. WL., *Johannes Hermanus*, J. B. Wijgers, v. Amsterdam n. Suriname.

Cargalijsten.

Rotterdam.

CONCORDIA, R. STRANACK, van *Londen.*

60 z. Rijst, *Merrem en Co.*; 54 z. Koffij, *Willemse, de Bie en Co.*; 29 b. Wol en 1 k. Koopm., *J. B. Crol en Co.*; 16 k. Gom, *A. T. Sölling en Co.*; 10 b. Wol en 1 cer. Indigo, *S. A. le Vino en Co.*; 1 v. Cochenille, 2 k. Thee, 2 b. Zijde en 3 k. Overschoenen, *C. Hemmann en Co.*; 3 k. Koopm., *J. H. Claus en J. Raulino*; 2 k. Koopm., *de Kuyper en Co.*; 2 k. Ornamenten, *Grohé en Sander*; 14 col. Diverse, Diversen; 2 v. Wijn, 15 v. Anatto, 9 k. Koopm. en 2 b. dito, Order.

ONE, J. Farrow, van *Sunderland.*

1 partij Steenkolen, *Verwey en Boelde*; 77 vaten Koperrood, *H. L. C. Lehr*, en 20 korven Aardewerk, Diversen.

Amsterdam.

SJOUKE BOON, Bultje, van *Dantzig.*

2906 tschetw. Tarwe, *L. Hoijack en Co.*

GEZINA JANTINA, Albers, van *Dantzig.*

2600 sch. Tarwe, *W. en J. D. Lulofs.*

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Engelsch Campagne Fregatschip *Caroline Agnes*, kapit. *A. T. Morris.* Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

LONDONDERRY, het Nederl. Kofschip *Prudence*, kapitein *A. Hazewinkel* Hz. Adres ten kantore van *Kuyper*, *van Dam en Smeer.*

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra welbezeild, nieuw gekoperd Brikschip *Jan van Galen*, kapitein *P. H. de Boer.* Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet.* Adres ten kantore van *Kuyper*, *van Dam en Smeer.*

Beursberigten.

***PARIJS** den 21 November.*

Frankrijk 3 per cents 74. 10; dito 4½ per cents 99. 75; Spanje 1 per cents 21¼; dito Binnenlandsche 3 per cents 41¼; Rusland 4½ per cents 96.

***LONDEN** den 22 November.*

De 3 per cents Geconsolideerden 95⅞; Spanje 1 per cents 22; Mexico nieuwe 3 per cents 25¼; Peru 4½ per cents 71½.

***ANTWERPEN** den 21 November.*

België 2½ per cents 53½. Spanje 1 per cents 21 9/16 pap.; dito Binnenl. 3 per cents 40⅞. Metallieken van november, 5 per cents, 79⅞ pap. — Vrij wat handel met weinig variatie in de koersen, uitgezonderd Metallieken welke lager genoteerd zijn.

***AMSTERDAM** 22 November.*

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½	pCt.	61¼	61 5/16	61¼
» dito dito	3	»	73⅝		
» dito dito	4	»	92 7/16	92½	92 7/16
» Amortis-Syndicaat.....	3½	»	91¼		
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»	126		
» O. I. Leening.........	4	»	92½		
» Aand. Holl. Spoorw....	....				
» Rijn-Spoorweg.........	4½	»			
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»			
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*,......	5	»	104½	104¾	104¾
» dito dito *1828/29*	5	»	103	103⅝	103⅝
» Cert. dito 1831/33	5	»	94½	94½	
» dito dito 1840...	4	»	89⅜		
» dito bij *Stieglitz*......	4	»	88⅝		
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»			
» dito dito dito	4½	»	95	95⅛	95⅛
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	....	f			
» dito 1835, - 500.....	....	-	156¾	157	
» Obligatien..............	4	pCt.	81⅝		
SPANJE, Obligatien..............	1	»	21 9/16	21⅝	21 9/16
» dito	3	»			
» Binnenlandsche	3	»	40 11/16	40⅞	40⅞
» Amortisable Schuld....	....		4 11/16		
» Bewijzen van Coupons...	....		5 7/16	5½	
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall.........	5	»	75⅝	75¾	
» dito dito Nieuwe	5	»	90¼	90½	90¼
» dito dito lett. B.	5	»	90¼	90¼	90¼
» dito dito	2½	»	39	39 1/16	
BELGIE, Certificaten............	2½	»			
» dito *Rothschild*.	2½	»	50		
PORTUGAL, Oblig.................	3	»	35 13/16	36 3/16	36⅛
» dito Uitgestelde....	....				
» 1853...................	3	»			

Rusland, Certfic. van Assign., 6 pct., 69⅞. Brazilië, 1824, £ 100, 94¾. Peru, 1849, thans 5 pc., 69. Grenada, 2½ pc., 18 13/16 a 19⅛; idem Uitgest. 8. Mexico, 3 pc., 23½ a 23¾. Amerik., Originele Bank-Actien, 3⅝.

Beleening 3 pc. Prolongatie 3¾ a 4 pc.

Terwijl binnenlandsche fondsen schier onveranderd bleven, waren van de buitenlandsche Spaansche en Belgische lager, doch Portugesche, Russische, Oostenrijksche, Mexikaansche en Grenadasche fondsen hooger.

***ROTTERDAM** den 22 November.*

Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 61 5/16; idem idem, 4 pc., 92⅜. Spanje, Buitenl., 1 pc., 21 11/16: Amortis. 4 11/16. Portugal, te Londen, 3 pc., 36. Rusland, Certific. bij *Hope & Co.*, 4 pc., 89⅞. Amerika, Bank-Actien, *D.* 100, 4 1/16. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 75½ l. k., 75¾ h. k.; idem, Nieuwe, 5 pc., 90¼ l. k., 90½ h. k., 90¼ gebl. k.; idem, 2½ pc., 39. Mexico, 1851, 3 pc., 23⅞.

Mexicanen op nieuw ⅛ hooger. Overigens weinig meldenswaardigs.

Wisselkoersen.

***AMSTERDAM**, den 22 November.*

Hamburg 2 maanden	35 3/16	geld.	
idem zigt.......	35 3/16	pap.	
Londen.. 2 maanden	11.55	geld.	
idem zigt.......	11.65	»	
Lissabon.. 3 maanden	41	geld.	
Porto..... 3 ———	41	»	
Petersb... 2 ———	185	»	

***ROTTERDAM** den 22 November.*

Londen....... 2 maanden *f* 11. 55, kort *f* 11. 65.
Hamburg..... 2 » - —— » - ——.

Speciekoers.

***AMSTERDAM** den 21 November.*

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten....................	f — —	a f — —
Oude Gerande dito..................	- 5.60	» - 5.70
Tien Gulden Stukken................	- 9.70	» - 9.80
Wigtig, Engelsche Sovereigns.......	- 11.70	» - 11.80
» Pistolen........................	- 9.65	» - 9.75
Nieuwe Louis d'Or..................	- 10.90	» - 11.—
Stukken van 20 Francs..............	- 9.40	» - 9.50
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 10	a *f* 10½ pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels.....................	f — —	a f — —
» Baren 1000/1000 a 950............	— —	» — —
Zilver van 900 a 300...............	- 104.50	» - 105.—

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters...................	- 2.55	» - 2.60
Fransche Kroonen...................	- 2.70	» - 2.75
Stukken van 5 Francs...............	- 2.34	» - 2.37
Brabandsche Kroonen................	- 2.65	» - 2.70
Pruissische Daalders...............	- 1.74	» - 1.77

Marktberigten.

***ROTTERDAM** den 22 November.*

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 46 tot *f* 49; 2de kwaliteit *f* 43 tot 46.

***ROTTERDAM** den 22 November.*

GRANEN. Tarwe: 156 ℔ witb. Poolsche *f* 495; 161 ℔ N. Hoogl. Kleefsche *f* 490; 159 ℔ Mecklenb. *f* 485. Rogge: 144 ℔ Eup. *f* 315; 142 ℔ Petersb. *f* 308; 145 ℔ Odessa *f* 315.

***SCHIEDAM** den 22 November.*

GRANEN. Gerst: verkocht 128 ℔ Libau *f* 270 3/m.

Moutwijn, ... per Ned. Vat zonder Fust *f* 19. 50 } zonder de belasting.
Jenever, ... » » » » » - 24. —
» Amst. proef. » » » » » - 25. 25

***AMSTERDAM** den 22 November.*

GRANEN. Tarwe: 130 ℔ witb. Poolsche *f* 485. Rogge: 118 ℔ N. Petersb. *f* 305; 114 ℔ Donau *f* 280.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 23 November.

TABAK. Heden werden verkocht 25 v. Maryland per *Schiller*.

LIVERPOOL den 18 November.

KOFFIJ. De omgang was deze week kalm en bepaalde zich tot den verkoop van 70 tiersjes Jamaïca voor cons. van 50/ tot 61/ voor goed ord. kleurige. — SUIKER. De markt sloot fermer; de verkoopen bestonden uit 500 v. B. P. soorten, 5000 z. Bengaal en 2200 m. Madras tot volle prijzen. In vreemde soorten was de omgang levendiger en men noteert de verkoopen van 750 v., 1100 z. en v. Bahia van 17/6 tot 20/6 voor goed bruin en 22/6 a 33/ voor ord. blank; 400 v. Portorico en Cuba Moscovados van 32/ tot 39/ en 130 v. Surin. van 31/6 tot 32/ cont. — CACAO. Heden zijn 250 b. Para a 27/6 afgedaan. — RIJST met goeden omgang, bestaande uit 200 tiersjes Carolina a 23/6, 3000 z. Bengaal van 15/ tot 15/6 met 6000 z. op levering van 12/ tot 15/ voor gebroken fair blank, als ook 80,000 z. Arracan van 12/9 tot 13/9; bij het sluiten der markt is Arracan 1/ gerezen. Er is ook nog eene lading Moulmain op levering a 14/ afgedaan. — HUIDEN kalm en de omgang bepaalde zich tot een partijtje gezouten ligte Ossen River Plata a 5/. — LACDIJE kalm. — GAMBIER onveranderd. — SAGOMEEL. 900 z, bedongen 21/ a 21/6. — SCHELLAC stil. — SUMAC van 18/ tot 19/ goed gevraagd; 200 b. Fransche bedongen 8/9. — VERWHOUT kalm, met weinig vraag en geringen voorraad; St. Domingo schaarsch, men noteert £ 5. 10; Zapote £ 6. 17. 6; Cuba kalm; Limahout bedong £ 12. 12. 6 a 12. 17. 6; Barwood £ 7; Camwood en Sapan flaauw. — OLIEN. Olijfolie weinig gevraagd, doch de houders willen geene lagere prijzen aannemen. Lijnolie kalm op 30/6. Raapolie met beperkten omgang a 41/6. Van Palmolie werden 800 ton van £ 39. 10 tot £ 40 verkocht. Terpentijnolie op 58/ gehouden. — TALK. Door de hoogere prijzen van Londen is het artikel in loco 1/6 gerezen. — HARST. Ordin. bedingt 7/. — ZWAVEL onveranderd, 100 ton zijn met £ 6. 15 a 6. 17. 6 betaald geworden. — NITRADE DE SODA ferm op 18/6 in loco, 100 ton bedongen 18/ op levering. — SALPETER. 800 z. werden van 28/ tot 30/ afgedaan. — ASSCHEN ferm. — GUANO gerezen. — ZADEN. Klaverzaad weinig gevraagd en met vorige prijzen. Lijnzaad blijft voortdurend goed gevraagd. Bombay op levering 55/ in loco 55/6.

ANTWERPEN den 21 November.

RIJST. Men noteert de verkoopen van ca. 1000 z. Arracan uncleaned, 500 z. gepelde dito en 15 v. Carolina. — KATOEN. Heden werden 79 b. Georgie per *Alliance* omgezet. — GRANEN kalm. Van Rogge werd een partijtje Archangel a fl. 11¾ omgezet; Riga bedong fl. 11¾ en Inlandsche fl. 13¾. — Van Zwarte Zee LIJNZAAD werden 1400 hect. tot geheimen prijs verhandeld. — KOFFIJ, SUIKER en overige Artikelen zonder belangrijken handel.

HAVRE den 19 November.

KATOEN. De week sloot met eene geregelde vraag en ferme prijzen. Tot dezelfde prijzen als de vorige week hebben tot heden 3 ure 900 b. koopers gevonden. — THEE blijft ferm. Men noteert den verkoop van 375 k. Hysant Tonkay a fr. 2. 15 per ½ kil. — RIJST met vrij goeden omgang, grootendeels voor speculatie. Alzoo werden heden 1300 z. Bengaal op levering per *Malouin* a fr. 21 per 50 kil. en 1850 z. Akyab a fr. 17. 50 verhandeld. TAPIOCA met vooruitgaande prijzen; een partijtje Rio werd heden a fr. 55 per 50 kil. omgezet. — VERWHOUT. St. Marthe is levendig gevraagd. Onze geheele voorraad in loco zijnde 210 ton is naar men zegt van fr. 15. 25 tot 16. 25 per 50 kil. voor speculatie verhandeld.

STETTIN den 19 November.

GRANEN. Tarwe blijft ferm. Rogge kalm. Gerst onveranderd. — VOORLOOP 10 °/₀ cont. 9¾ pap.

DANTZIG den 17 November.

GRANEN. De aanvoer wordt over het algemeen nog niet veel belangrijker en de prijzen zijn op nieuw gerezen. *Na de Beurs.* Na de meer gunstige berigten van het Buitenland waren de vorderingen der houders te hoog om te kunnen omzetten.

ODESSA den 11 November.

GRANEN. Met belangrijken omgang gedurende deze week: de voornaamste omgang had plaats door Genuesche Huizen en circa 60/m tschetw. Tarwe werden voor Napels verhandeld. Voor de fijne kwaliteiten, welke het meest gevraagd waren, bleven de prijzen dezelfde, doch voor mindere soorten, welke slechts weinig gevraagd waren, zijn zij iets gerezen. Het weder is, na lang gunstig geweest te zijn, gisteren regenachtig geworden, hetgeen den aanvoer zal verhinderen. De omzettingen dezer week bestonden uit..

100000	tschw.	zachte... Tarwe	.....	van R.	bco.	18.87½	tot	27
10000	»	harde.... »	.....	»	»	17¾	»	22½
6000	»	Chirka... »	.....	»	»	20.65	»	23
4000	»	Sandomirca »	.....	»	»	22½	»	25.72½
1000	»	Inlandsche Rogge	.....	»	»	11¾	»	—
8000	»	Turksche Tarwe	.....	»	»	13¼	»	13½
2000	»	Lijnzaad.	.....	»	»	21		

Men noteert: *Vrij aan boord.*

	Pd.	℔.	per tsch.	p. quart. t. d. k. v. 20.50R.°A.	per last a 442 Ass. p. 250 f.
Zachte.... Tarwe	10	—	27	62 ℔ a 41/2	132 ℔ f 247
»	9	30	24	62½ » - 36/10	128½ » - 221
Sandomirca »	9	35	26	61½ » - 40/	130½ » - 238
Chirka	10	—	26	62 » - 40/	132 » - 238
»	9	30	22	60½ » - 33/9	128 » - 203
Harde................	10	—	22	62 » - 33/9	132 » - 203
Rogge................	9	2	12½	56½ » - 20/3	119½ » - 120
Gerst, 9 tsch. per 8 tsch.	8	—	8	50 » - 12/4	105¾ » - 74
Haver................	6	—	9½	37½ » - 14/8	79 » - 87
Turksche Tarwe	10	10	13	64 » - 21/6	135 » - 126
Lijnzaad	8	35	21	55 » - 34/	117 » - 206

WOL kalmer, vooral na het bekend worden van den afloop der veilingen van Londen. — TALK. Voor consumtie zijn afgedaan circa 4000 puds Schapentalk a R. 12½ en 3000 dito Ossentalk van R. 12½ tot 12. 60. De partijen, welke worden aangevoerd, zijn naauwelijks voor de consumtie voldoende. — VRACHTEN ferm. Voor Engeland vraagt men 165/, voor Marseille tot 15½ en voor Napels tot 14½ fr. per lading; Triest 165 kr. per stajo. — WISSELKOERS: Londen 20. 80 a 21. 15, Marseille 119 a 120, Genua 119¾ a 120¾, Antwerpen 119½.

ST. PETERSBURG den 11 November.

Hoewel de scheepvaart nog geopend blijft, denkt men dat die bij de eerste vorst zal gestaakt worden.) — TALK in loco schaarsch. Gele Kaarsentalk werd met R. 135 a 136 op levering in Augustus betaald. — POTASCH zou men a R. 54 kunnen koopen. — HENNEP. Op levering in Junij vraagt men voor Rein R. 90; men biedt R. 87½. — GRANEN. Tarwe op nieuw meer gezocht. Men betaalde in loco voor uitvoer R. 8¾ cont. Rogge kalm a R. 6½ cont.; op Mei zou men koopers vinden. Lijnzaad met vrij belangrijken omgang in loco a R. 7½ contant. — WISSELKOERS. Londen 39 $\frac{1}{16}$ a 39½; Hamburg 34 $\frac{7}{16}$ a ½; Amsterdam 190 a 190½; Parijs 402 a 405.

GALATZ den 8 November.

GRANEN stil en in de laatste 14 dagen werden slechts 2000 kil. diverse soorten omgezet, ten einde twee ladingen voltallig te maken. Onze voorraad op heden bestaat uit 40,000 tschetw. zachte Tarwe, 20,000 dito harde, 150,000 dito Turksche Tarwe en 25,000 dito Rogge. — WISSELKOERS. Weenen P. 8. 6. Marseille 3. 28. Londen 91 a 92½. Het water te Sulina blijft op 7½ Venetiaansche voeten.

NEW-YORK den 8 November.
(per *Niagara*).

KATOEN ferm. Het deficit in de aanvoeren bedraagt 195,000 b.

NEW-ORLEANS den 7 November.

KATOEN. Men noteert middling 9 c. — VRACHTEN 1¾.

MOBILE den 4 November.

KATOEN. Middling 8½ c.

Advertentien.

Langs dezen weg betuigen wij onzen hartelijken dank, voor de menigvuldige bewijzen van belangstelling, bij gelegenheid van ons **25jarig Huwelijk.**

Rotterdam P. H. STRENGNARTS.
den 22 *November* 1853. A. C. STRENGNARTS, VAN DEN BERGH.

Mijne geliefde Echtgenoote, D. M. DUURING, beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER.

Rotterdam G. VROLIK,
22 *November* 1853. *M. D.*

Heden overleed te *Graefrath*, bij Düsseldorff, onze waarde Broeder, de Wel Ed. Heer COENRAAD KOLFF, in den ouderdom van ruim 76 jaren, betreurd door ons en zijne verdere Betrekkingen.

Rotterdam J. VAN SANTEN KOLFF.
20 *November* 1853. M. C. KOLFF.

Eenige kennisgeving voor buiten de Stad.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn zeer aan te bevelen bij
Ongesteldheid van de Ingewanden, Buikloop en Ongestelde Maag.

Lieden, die daaraan onderhevig zijn, kunnen geen beter Geneesmiddel kiezen dan deze onwaardeerbare **Pillen.** Wanneer men die in matige hoeveelheden gebruikt, en daarbij goede dieet houdt, zal men spoedig hersteld zijn. Hunne versterkende natuur verlevendigt de verteringskracht der Maag. Gal en ongesteldheid aan de Lever verdwijnen spoedig voor derzelver geneeskracht, en zij kunnen dus niet genoeg worden aanbevolen aan diegenen, welke langen tijd in Overzeesche heete landstreken verblijf hebben gehouden. Ook als Huismiddel zijn zij zeer aan te bevelen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT,** Depôthouder te **'s Gravenhage;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** alsmede te **Londen,** Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende:*

DOOSJES PILLEN van f 0. 80, f 1. 85, f 3. 00, f 6. 75, f 13. 50, f 20. 50.
POTJES ZALF.... „ - 0. 80, - 1. 85, - 3 00, - 7. 05, - 13. 85, - 20. 95.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND.
Voor Passagiers en Goederen.

Naar **LEITH,** het Stoom-Schroefschip ***IVANHOE,*** Kapit. ***George Craib;*** vertrekt Zaturdag 26 November, des morgens vroeg. Adres bij *GEORGE LEVINGSTON & J. A. HOUWENS,* Agenten te Rotterdam, en bij *DONALD R. MACGREGOR,* Agent te Leith.

Rotterdamsche Schouwburg.

De Tooneelisten van den Koninklijken Nederduitschen Schouwburg te 's Gravenhage zullen de eer hebben te geven, N.° 6 in het Abonnement, op Zaturdag den 26 November 1853: **JULIE EN SAINT-PREUX,** of *de Nieuwe Heloïse,* Tooneelspel, naar het Fransch (*La Nouvelle Heloïse*), van *Desnoyer* en *Labie*, vrij vertaald door *A. J. Cornelissen,* ontworpen naar den Roman van *J. J. Rousseau: Louise et Milard* (nooit vertoond). Gevolgd door: **HET HUISMOEDERTJE,** Blijspel met Zang, naar het Fransch, door den Heer *J. Beems.*

Verwacht op Maandag den 28 November 1853, ter benefice van den Heer *J. Beems:* **DERTIG JAREN,** of *het Leven van een Dobbelaar,* beroemd Tooneelspel, en **DE MOLENAARSTER VAN MARLOT,** Blijspel met Zang.

, De gewone **Makelaars** in **Kruidenierswaren,** te Rotterdam, zullen op Vrijdag den 25 November 1853, des voormiddags ten 12 ure, in het Lokaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, publiek verkoopen:

63/1 en 6/2 Booten *Zantische* KRENTEN
en 40 Vaten ZWART ROZIJN,

zoo als die gekaveld zijn, in een Pakhuis in de Bierstraat, wijk 1, n.° 501, en aldaar daags voor en op den verkoopdag voor een ieder te zien.

ALMANAK
VOOR LANDBOUWERS EN VEEHOUDERS,
VOOR 1854,

BEVATTENDE VELE NUTTIGE ZAKEN, OM VAN DEN LANDBOUW EN DE VEETEELT DE MEESTE VOORDEELEN TE TREKKEN,

8ste Jaargang, 30 Cents.

Dit nuttige en aangename Jaarboekje, waartoe de Heeren **VAN HALL, BERGSMA, BLAAUW, BOUMAN** en anderen Bijdragen leverden, wordt Landbezitters en Gebruikers bij vernieuwing aanbevolen, daar de Inhoud zeker meer dan 30 Cts. voordeel kan opleveren. De prijs der 6 vorige Jaargangen is 15 Cts.

Bij den Uitgever **W. EEKHOFF,** te *Leeuwarden*, zijn mede nog Exemplaren te bekomen van:

BLAAUW, VEEFOKKERIJ, VERHANDELING OVER HET BEVRUCHTEN VAN DE KOEIJEN, EN DE MIDDELEN TEGEN HET NIET OPNEMEN VAN HET KALF, 15 Cts.

EEKHOFF, BEKNOPTE GESCHIEDENIS VAN FRIESLAND, in Hoofdtrekken, f 4. 20.

——— GESCHIEDKUNDIGE BESCHRIJVING VAN LEEUWARDEN, met Kaarten en Platen, 2 Deelen. . . . . . f 7. 80.

——— BIJZONDERHEDEN UIT DE JEUGD VAN DEN BEROEMDEN HOOGL. **BORGER.** . . . . 40 Cts.

VAN SMINIA, VERVOLG OP DE NAAMLIJST VAN GRIETMANNEN, 1816—1851. 60 Cts.

BLOEMLEZING UIT DE NED. BERIJMING VAN DE **PSALMEN,** in Karton 60 Cts., Schooldruk 30 Cts.

, Door **S. E. VAN NOOTEN,** te ***Schoonhoven,*** is op heden uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

de Vijfde Druk
VAN DE
SCHETSEN UIT DE PASTORIJ TE MASTLAND.
ERNST en LUIM
UIT HET LEVEN VAN DEN NEDERLANDSCHEN DORPSLEERAAR.
Goedkoope uitgave, met eene fraaije Staalgravure.

Prijs ingenaaid f 1. 60, en in rood of blaauw bandje, met vergulde stempels, f 1. 90.

, **VERKOOPING VAN**
BOEKEN, MUZIJK-INSTRUMENTEN ENZ.,
te ROTTERDAM.

Op Maandag 28 November en volgende dagen, zal door de Boekhandelaren ***J. VAN BAALEN & ZONEN,*** te Rotterdam, ten overstaan van de Notarissen *DALEN en LAMBERT,* publiek verkocht worden: Eene belangrijke Verzameling **BOEKEN,** in onderscheidene Talen en Vakken van Wetenschap, onder welke vele voorname Werken voorkomen, als: in **Folio:** *Bijbel met Platen* van MORTIER; *Critici sacri;* LE SAGE, *Atlas Historique;* CATS *Werken;* SCHINZ, *Zoogdieren;* SELIGMAN, *Vogelen;* NEES VAN ESENBECK, *Planten;* SANDIFORT'S *Museum Anatomicum;* VICQ D'AZYR, ALBINUS, WEBER, *Anatomie; de Atlas van* BLAAUW, enz. In **Quarto:** BLOOMFIELD'S *Bible;* eene belangrijke Verzameling POLITIEKE en RELIGIEUSE TWISTSCHRIFTEN; KNORR, *Horens en Schelpen,* enz. In **Octavo:** *een fraai Handschrift* van DAVID JORIS; de beste *Godgeleerde* en *Historische,* vele belangrijke *Reizen,* de beste *Dichters,* een uitmuntend Exemplaar van MERLIN, *Répertoire et Questions de Droit,* en eene groote Verzameling goede *Romans* en *Mengelwerken.*

Eene Verzameling **PLAAT- en PRACHTWERKEN,** waaronder HOUEL, *Iles Lipari;* MELLING, *Pyrenées;* VILLENEUVE, *Suisse;* ST. NON, *Naples;* LA BORDE, *France;* ZURLAUBEN, *Suisse;* een uitmuntend exemplaar van PIRANESI *Statues, Antidita* en *Vedute di Roma, Gallerie de* LE BRUN; *Gallerie* DE CHOISEUL, DU LUXEMBOURG etc., een Uniek HANDSCHRIFT VAN SLICHER, *met gekleurde wapens;* SERTUM BOTANICUM, enz., enz.

Voorts eenige goede **MUZIEK,** en uitmuntende **MUZIEK-INSTRUMENTEN,** waaronder twee heerlijke en beroemde **Violen** van STAINER en STRADUARIUS, Italiaansche **Alten,** een hoogst zeldzame **Contra-Bas,** enz., enz.

En eindelijk eenige **VARIA,** waaronder een uitmuntende **Kijker** van **Dollond,** *van 5 Voet,* met **Micrometer** enz., een *Telescoop* van **van der Bildt,** een zeer fraai **Zon- en Stam-Microscoop,** een hoogst zeldzaam en zeer belangrijk Kabinetje met *Voorwerpen* van **Ypelaar,** enz. enz.

De **Boeken** zullen te zien zijn op Vrijdag en Zaturdag 25 en 26 November, in het Lokaal der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, terwijl voor de **Plaat- en Prachtwerken, Muzijk-Instrumenten, Kijkers** en **Microscopen,** gelegenheid zal gegeven worden van Maandag 21 tot Donderdag 24 November.

De CATALOGUS is bij de Boekhandelaren *J. VAN BAALEN & ZONEN,* voornoemd, te bekomen.

, De Boekhandelaar **W. WENK** alhier heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

DE WOLKE VAN GETUIGEN,
LEVENSSCHETSEN
VAN VRIENDEN EN VRIENDINNEN DES HEEREN,
UIT VROEGER EN LATER TIJD.

Naar het Hoogduitsch van
NEANDER, ULLMANN, LANGE, KRUMMACHER, THOLUCK en anderen.

Prijs f 3, gebonden in Linnen Band f 3. 50.

Dr. ***v. O.*** noemt het in de **J. v. W. T.** eene regt goede gedachte, waaraan ons Nederlandsch Publiek dit in waarheid *stichtelijk* Boek is verschuldigd. Wie in populairen vorm iets belangrijks wenscht te lezen over uitstekende Bloedgetuigen, Leeraars, Hervormers of Menschenvrienden der C. Kerk, zal zich de kennismaking met dit aantrekkelijk Boek niet beklagen. Ook de Uitgever heeft het zijne gedaan om het edel voortbrengsel uit den vreemde te steken in een passenden vorm.

Bij denzelfden is mede uitgegeven:

M. en A. GOUKA,
THEORETISCH-PRACTISCH REKENBOEK, 6de St., bevattende de **Koopmansrekening,** f 0. 45, waarmede deze serie van Rekenboekjes compleet is.

Ingezonden Stukken.

Het heeft steller dezes en velen met hem ten hoogste verwonderd dat men hier ter stede tot nog toe niets heeft vernomen van het oprigten eener afdeeling der *Gustaaf-Adolf-Vereeniging.*

Bestaat er hier eene Afdeeling? Zoo ja, waarom dan zulks niet openbaar gemaakt? Zoo niet, waarom dezelve niet tot stand gebragt?

Gebrek aan deelneming is niet denkbaar, want steeds zijn hier te vele blijken van sympathie voor dusdanige inrigtingen betoond. Het nuttige, noodzakelijke en goede er van in twijfel getrokken ondenkbaar.

Wachten tot meerder steden het voorbeeld geven?

Zijn Amsterdam, 's Hage en meerdere ons dan niet voorgegaan?

Wat ook tot de vertraging der oprigting moge hebben bijgedragen, is mij onbekend, maar met het vormen eener afdeeling hier ter stede zal aan veler wensch worden voldaan.

Rotterdam 21 November 1853. R.

Correspondentie.

W. J. te S. zal zien, dat aan zijn verlangen is voldaan.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.